

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

5. An hæretici pœnam Excommunicationis incurvant ipso facto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

164 TRACTATUS IV.

contra fidem , matura requiritur deliberatio
Consilendum proinde ut tales motus negligi
& contemnat, nec se affligat quod abjecere non
possit, quia hoc est saepè impossibile , maxime
in laborantibus forti & turbata phantasiâ. Tale
igitur dubium ex infirmitate procedit.

2. Dubitans de fide nondum sufficienter
propositâ, non est hæreticus , imo sic regulari-
ter disponuntur paulatim magis & magis qui
ad fidem convertuntur. Et tale dubium prove-
nit ex ignorantia.

3. Dubitans de aliqua propositione num
de fide , seu ut talis ab Ecclesia proposita, non
est hæreticus.

4. Audiens fundamenta hæreticorum , qua-
tam fortia ipsi videntur , ut non possit illa sol-
vere , per hoc non censetur dubius esse, aut in-
constans, aut infirmus in fide, dummodo capti-
vet imbecillitatem intellectus sui, sub auctori-
tate Ecclesiæ Catholicæ.

ARTICULUS V.

*An hæretici pœnam Excommunicationis
incurrant ipso facto.*

Certum est quod illi qui tantum errant in
fide ex mera ignorantia invincibili, & qui
tantum materialiter dici possunt hæretici
pœnam

pœnam Excommunicationis non incurvant: sicut enim defectu pertinaciæ excusantur à peccato hæresis, quæ pertinaciam requirit, multò magis excusabuntur à pœna Excommunicationis, quæ contumaciam requirit. Ac proinde iudei & simplices personæ hanc pœnam non facile incurvant.

Inquiritur ergo de hæresi formaliter tam internâ quam externâ. Et quoad merè internam non est dubium, quia enim Ecclesia non iudicat de merè internis, ideo neminem punit propter tales actus.

Similiter non incurritur excommunicatio ob hæresim merè externam sine interna, censura enim illa fertur contra veros hæreticos, tales autem non sunt, qui externè tantum, & non internè sunt hæretici.

Reducitur igitur tota quæstio ad hæreticum qui internam & formalem hæresim externo actu manifestat. Et dicimus talem ipso facto quo internam hæresim externè manifestat, etiam nomine præsente, incidere in excommunicationem majorem. Et ratio est, quia tam in Bulla Cœnæ, quam in aliis bullis prioribus, sententia excommunicationis fertur contra omnes hæreticos, & clarè exprimitur quod statim ipso facto sine ulteriore fulminazione incurritur: ergo de hoc non est dubitandum quantum ad formales hæreticos, qui internam hæresim externè manifestant. Dixi etiam nomine præsente, quia licet sine alicujus præ-

H 2

sentia

166 TRACTATUS IV.

sentia maneat hæresis occulta, non tamen interna tantum, sed etiam externa quæ jurisdictioni Ecclesiæ de exterioribus judicantis per talem licet occultum actum subjicitur.

Notandum tamen est quod illa signa externa debeant esse talia, quæ vel ex natura sua vel ex intentione operantis ad manifestationem dirigantur. Si autem signa illa indifferētia sint, nec ad hoc directa, probabilius est quod non sufficient ad incurram excommunicationem,

Objicies illud Apostoli ad Tit. 3. v. 10.
Hæreticum hominem post unam & secundam correptionem devita. Ergo antequam pœna excommunicationis à quopiam incuratur, requiritur una aut duplex admonitio seu correptio. Per deviationem enim excommunicationis intelligitur, quia ipsius effectus est. Et S. Th. ad illum locum dicit quod Ecclesia non statim condemnat, sed post primam aut secundam correptionem. Ex quibus videtur concludi hæreticum non esse excommunicatum ipso facto.

Resp. i. Apostolum velle ut hæreticus simel aut iterum corripiatur, antequam ut incurabilis omnino ab Episcopo deferatur, non habeat excusationem.

z. Illam doctrinam Apostoli habere locum tantum de excommunicatione lata ab homine quæ requirit præviā admonitionem, ut habeatur c. in presentia. & c. Sacro de sent. excommunicavit. Excommunicatione autem lata à jure ho-

no

non requirit. Ipsa enim lex dum fertur prævia
admonitio est.

ARTICULUS VI.

*In quibus liceat cum hæreticis
communicare.*

TAmetsi olim vitandi essent omnes Hæretici, quomodocumque cogniti; nec à fidelibus admitti possent ad ullam communicationem sive civilem, sive Religiosam; Tamen ob inquietudinem fidelium habentium timoratam conscientiam, hoc reductum est ad solos hæreticos publicè denuntiatos, quod factum fuit à Martino V. in Conc. Constant. & in Conc. Basileens. sess. 20. confirmatum, uti etiam postea sub Leone X. sess. 10. Quod decretum Martini sic habet. *Ad evitanda scandala, & multa pericula, subveniendumque conscientiis timoratis, statuitur quod nemo deinceps à communione alicujus in Sacramentorum administratione, vel receptione, aut aliis quibuscumque divinis, vel extra praetextu cuiuscumque sententia aut Censura Ecclesiastica, seu suspensionis, aut prohibitionis, ab homine vel à jure generaliter promulgata teneatur abstinere, vel aliquem vitare, aut interdictum Ecclesiasticum observare, nisi sententia, prohibi-*

H 3 tio,